

El nou compromís d'Utrecht

L'organització artística i política [New World Summit](#) (NWS), encapçalada per l'artista visual [Jonas Staal](#), ha fet aquest cap de setmana a [Utrecht](#) el seu últim 'parlament alternatiu' per donar la veu a organitzacions polítiques sense estat que es troben marginades o excloses del model imperant d'estats nació. Com els cinc anys anteriors (Berlín i Leiden, 2012; Kochi, 2013; [Brussel·les, 2014](#); i Derik, Rojava, l'octubre passat), es va adaptar un espai simbòlic de la històrica ciutat neerlandesa per a acollir artistes i representants de moviments polítics progressistes, revolucionaris i d'alliberament nacional dels cinc continents, on, del 29 al 31 de gener, van exposar en intenses sessions plenàries la seva experiència i pràctica a l'hora de crear nous espais d'organització democràtica i de representació.

L'indret elegit per al sisè parlament de 'sense estat' va ser l'aula de la cèntrica Universitat d'Utrecht, on el 1579 representants de les províncies rebels dels Països Baixos van signar un [tractat d'unió](#) en contra de la corona hispànica, que aleshores en tenia el control. Podria afegir-hi que a poc més de cinc-cents metres d'aquesta aula desposseïda durant tres dies de la solemnitat universitària habitual, les principals potències europees van signar fa tres segles un altre document, el [Tractat d'Utrecht](#) (1713), del qual els catalans vam ser algunes de les grans [víctimes col·laterals](#).

En aquestes quatre parets que van ser, doncs, pilars fundacionals de l'actual estat neerlandès, l'equip de Staal va aconseguir de portar tres-centes persones per a parlamentar justament sobre la fallida democràtica del model

dels estats nació, que tant amb l'ultranacionalisme creixent com amb l'anomenada guerra contra el terror 'declaren lleis marcial, augmenten la vigilància sobre la població i reforcen l'exclusió política en nom, paradoxalment, de la defensa de la democràcia'. 'Som aquí per a refutar els fonaments dels estats nació', va proclamar a manera d'introducció Staal.

Segons el New World Summit, a les lògiques d'aquest model mundial hi ha una possible resposta, provinent dels moviments sense estat i autonomistes de tot el món que ara mateix porten a terme experiències democràtiques parastatals potencialment portadores d'un nou paradigma polític, social i econòmic de la democràcia futura. En va ser bon exemple la rica amalgama de potents ponents aterrats a Utrecht de tots els racons del món: de la Papua Occidental ocupada a l'Àustràlia colonitzada, de l'Amèrica negra a la Irlanda dividida, de l'Azawad abandonat a la Palestina asfixiada, de les Filipines camperoles al Kurdistan en lluita revolucionària... I, per primera vegada en aquestes cimeres alternatives (amb l'excepció de l'assistència de l'ex-diputat Quim Arrufat al parlament de Rojava de l'any passat), també hi va ser present la Catalunya efervescent, convertida aquests últims anys en un laboratori d'acció política i social a tots els nivells, del municipal al nacional: del primer àmbit, en va parlar Elena Tarifa Herrero, de [Barcelona en Comú](#); i del segon, se'n van encarregar la nova diputada de la [CUP Mireia Vehí](#) i novament [Quim Arrufat](#), que va aprofitar el micròfon per demanar als kurds de la sala ajuda per a 'traduir en llenguatge europeu' el seu sistema de confederalisme democràtic, com a possible i plausible alternativa a l'Europa dels estats nació, els bancs i les multinacionals.

Fotografia: @Mireia_veca.

El [confederalisme democràtic](#), precisament, va ser el concepte central del cap de setmana a Utrecht. Una autonomia democràtica sense estat teoritzada pel dirigent empresonat del [Partit dels Treballadors del Kurdistan](#) (PKK) [Abdullah Öcalan](#) i que es basa en principis com l'autogovern, la igualtat entre homes i dones, l'economia cooperativa, l'ecologia i l'autodefensa. Després d'un primer intent de posada en pràctica el 2009 a la regió de Bakur (Kurdistan Septentrional), reprimida amb força i per la força per Turquia, des del 2012 s'ha pogut aplicar activament a Rojava (Kurdistan Occidental, al nord de Síria), malgrat l'oposició en aquest cas del règim de Baixar al-Assad i, sobretot, del grup Estat Islàmic.

Si justament el començament d'un llarg i destructiu setge dels gihadistes sobre Kobane, un dels tres cantons

autònoms de Rojava, va obligar alguns dels ponents kurds al parlament organitzat a [Brussel·les](#) el 2014 a [abandonar-lo abans d'hora](#), enguany els nombrosos representants del Kurdistan a Utrecht no sols no en van haver de marxar a corre-cuita, sinó que van poder celebrar amb la resta de participants el primer aniversari de la derrota d'Estat Islàmic en aquella ciutat convertida ja en sinònim de resistència i dignitat. Des del 26 de gener de 2015, de fet, la bandera negra del feixisme integrista no ha fet sinó retrocedir a Rojava, empès per les multicolors [Unitats de Protecció Popular \(YPG i YPJ\)](#).

Però, malauradament, la història dels kurds és la d'un poble dividit en quatre grans estats nació que s'han entestat, històricament i sistemàticament, a negar-los l'existència. I així, mentre a Rojava un nou paradigma democràtic de base popular, assemblarista, paritari i inclusiu s'estén i es consolida de dia en dia, una mica més al nord els soldats turcs ja fa mesos que assetgen brutalment la ciutat de Cizre, a la regió de Bakur on aquest mateix confederalisme democràtic es va començar a obrir pas el 2009 enmig de la furibunda repressió del segon exèrcit més gran de l'OTAN.

'Els kurds no tenen ni el dret de tenir drets', es lamentava el professor i escriptor Joost Jongerden. Potser per això mateix, penso, els kurds solen tirar pel dret. 'Els drets bàsics no s'han de demanar, s'han de prendre', em confirmava un altre ponent: 'Els kurds s'han reconegut ells mateix, sense esperar que els reconeguin.' I és el que ara fan als cantons de Rojava, en una Síria en guerra entre els qui volen mantenir un estat repressor (Baixar al-Assad) i els qui en volen crear un altre d'opressor (Estat Islàmic). Per contra, els qui proposen un país multinacional, secular i democràtic són els únics que, vergonyosament, no han estat convidats a les negociacions per a pacificar Síria que es van obrir a Ginebra els mateixos dies del NWS d'Utrecht. 'No interessa de donar la

paraula als qui defensen que al Llevant no hi ha problemes entre nacions, sinó per l'existència dels estats nació, dibuixats i imposats precisament pel colonialisme ara fa just un segle', deia [Dilek Öcalan](#), diputada del partit d'esquerres pro-kurd [HDP](#), que ha entrat recentment al parlament turc amb el confederalisme democràtic al programa, paritat absoluta entre els seus cinquanta-nou diputats de totes les nacionalitats i religions del país i amb un 10% de quota per a la comunitat LGBT. 'Que a Ginebra no hi hagi els kurds no és pas cap descuit –reblava la lúcida activista [Dilar Dirik](#)–, sinó un missatge d'avís molt conscient a tota la gent que lluita per un nou món: no serà possible.

